

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/578/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210862
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5612210862.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/258/2012-52 zo dňa 20. júna 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na ustanovenia zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov a vykonané dokazovanie, na základe ktorého mal preukázané nasledovné skutkové a právne skutočnosti:

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovú ujmu v peniazoch v žalovanej výške, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnom stanovenej doby (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Vyššie citované ustanovenie zákona nedefinuje pojem nesprávneho úradného postupu, nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonnom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom.

Postupujúc podľa zák. č. 514/2003 Z.z. súd žalobu zamietol pre neunesenie navrhovateľovho dôkazného bremena. Novelizáciou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 519/1991 Zb. bola civilno-právna zásada materiálnej pravdy nahradená v sporovom konaní zásadou prejednávajúcou, v zmysle ktorej dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno nesú účastníci konania, nie súd. Úlohou súdu je vykonať navrhnuté dôkazy, ak ich uzná za právne relevantné. Občiansky súdny poriadok v § 120 ods. 1 ukladá účastníkom dôkaznú povinnosť ohľadom ich tvrdení. Procesným dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je zamietnutie žaloby. Pre úplnosť súd poznamenáva, že dôkazná povinnosť má dve časti:

účastník je povinný najskôr relevantné skutkové tvrdenia predniesť a následne je povinný preukázať ich pravdivosť relevantnými dôkazmi.

V prejednávanej príhode súd v prvom rade skúmal splnenie základného predpokladu uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na súde, ktorým je v zmysle §-u 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti poškodeného podanej na príslušnom orgáne, ktorým je v súdenom prípade Ministerstvo spravodlivosti SR. Navrhovateľ tvrdil, že tento zákonný postup dodržal písomnou žiadosťou, potvrdenie o prijatí ktorej odporcom je založené v spise Okresného súdu Lipt. Mikuláš o náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci vedenej voči D. H.. Odporca vo vyjadrení k žalobe uvádza, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku mu boli doručené 23.04.2012, žaloba bola súdu doručená 27.09.2012, teda pred uplynutím lehoty 6 mesiacov, určených na predbežné prerokovanie nároku v § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení. Obidve strany sporu súd musí upozorniť na skutočnosť, že v tomto súdnom konaní je odporcom štát - Slovenská republika - ako nositeľ právnej subjektivity (právnická osoba), menom ktorého koná štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR (§ 21 Obč. zák., § 21 ods. 2 Obč. súd. por.). Odporcom nie je štátny orgán - Ministerstvo spravodlivosti SR, ktoré pri postupe podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. v platnom znení nekoná za štát, ale v rámci vlastných kompetencií zverených mu zákonom koná vo vlastnom mene, na vlastný účet ako samostatná právnická osoba. Preto ak navrhovateľ tvrdí, že potvrdenie o prijatí písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku vystavené odporcom (t. j. Slovenskou republikou) sa nachádza v súdnom spise Okresného súdu Lipt. Mikuláš, nejde o prijatie žiadosti orgánom určeným zákonom č. 514/2003 Z. z. v platnom znení na jeho prerokovanie (Ministerstvom spravodlivosti SR). Je potom bez právneho významu tvrdenie navrhovateľa, že odporca do dňa podania žaloby na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku pozitívne nereagoval. Rovnako odporca (t. j. Slovenská republika) v písomnom vyjadrení k žalobe uvádza, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku mu boli doručené 23.04.2012. Tieto žiadosti však zrejme boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré v tomto súdnom konaní koná za štát. Ak boli žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručené odporcovi namiesto toho, aby boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, potom nárok navrhovateľa nebol prerokovaný predbežne a žaloba je z hľadiska § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. podaná predčasne. Ak boli tieto žiadosti doručené kompetentnému orgánu Ministerstvu spravodlivosti SR (lebo ani jedna strana sporu dôsledne nerozlišuje postavenie štátu ako účastníka konania, za ktorého koná Ministerstvo spravodlivosti SR a postavenie Ministerstva spravodlivosti SR ako orgánu kompetentnému na konanie podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z. z.), potom navrhovateľ neunesol na preukázanie tohto tvrdenia dôkazné bremeno. Navrhovateľ v prvom rade ani netvrdil, kedy sa v súdenom prípade obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR (nie na Slovenskú republiku) s písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie súdeného nároku na náhradu škody, čo bolo obsahom jeho žiadosti, či, akým spôsobom a kedy Ministerstvo spravodlivosti SR reagovalo, či nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol uspokojený alebo bol uspokojený len čiastočne alebo mu bolo písomne oznámené, že jeho nárok na náhradu škody uspokojený nebude. Ak sa navrhovateľ obrátil na kompetentný orgán spoločnou žiadosťou, týkajúcou sa viacerých škodových prípadov, aj to mal jasne v žalobe tvrdiť. Rovnako navrhovateľ neoznačil dôkaz, ktorým by preukázal podanie písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v súdenom prípade. Odkaz na iné súdne konanie (spis Okresného súdu Lipt. Mikuláš o náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučnej veci vedenej voči D. H.) je bez akéhokoľvek tvrdenia súvislostí súdeného prípadu s označeným súdnym konaním nedostatočné. Navyše, nie je v možnostiach súdu zlustrovať uvedené súdne konanie, pokiaľ nie je označené účastníkmi konania, predmetom konania a najmä spisovou značkou (ktorá navrhovateľovi ako účastníkovi súdneho konania musí byť známa minimálne z písomného potvrdenia o prijatí žaloby vystaveného súdom). Ak sú účastníkmi uvedeného súdneho konania navrhovateľ a odporca, nie p. H., rovnako súd nemá možnosť lustrácie v niekoľkých stovkách súdnych spisov (v súdnom registri sú uvedení účastníci konaní, nie skutkové tvrdenia). Ak by aj súd vychádzal z toho, že odporca v písomnom vyjadrení k žalobe dôsledne nerozlišuje konanie Ministerstva spravodlivosti SR za SR a Ministerstva spravodlivosti SR, a teda prvé žiadosti navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené Ministerstvu spravodlivosti SR 23.04.2012, potom je žaloba z čisto časového hľadiska podaná predčasne. Ustanovenie § 16 ods. 4 označenej právnej úpravy oprávnenému subjektu dáva možnosť obrátiť sa so svojím nárokom na náhradu škody na súd v prípade jeho neuspokojenia alebo čiastočného uspokojenia do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo písomného oznámenia poškodenému, že jeho nárok na náhradu škody nebude uspokojený. Keďže od 23.04.2012 (najskorší možný termín podania písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) neuplynula do podania žaloby 27.09.2012 zákonná lehota 6 mesiacov, opäť možno prijať záver o jej predčasnom podaní.

Ako právny základ žalovaného nároku navrhovateľa uvádza nesprávny úradný postup Okresného súdu Lipt. Mikuláš pri vydávaní poverenia v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 14419/2010. Na margo označenia exekučného spisu súd dodáva, že ak navrhovateľovi nebola zrejma súdna spisová značka exekučného konania (ktorú mohol zistiť pri riadnej súčinnosti so súdnym exekútorom, ktorého sám požiadal o vymoženie svojej pohľadávky), nič mu nebránilo exekučnú vec bližšie identifikovať minimálne menom a sídlom súdneho exekútora a označením povinného, nevzbudzujúcim pochybnosti o jeho totožnosti (na strane 2 žaloby navrhovateľ uvádza jeho dátum narodenia XX.XX.XXXX, na strane 7 správny dátum narodenia XX.XX.XXXX). Avšak vtedajšiemu právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo doručené uznesenie o zastavení exekúcie, a to dňa 30.06.2011, takže navrhovateľ mal možnosť pri riadnej komunikácii so svojim vtedajším právnym zástupcom spisovú značku súdneho konania zistiť. Navrhovateľ tvrdí, že k povereniu súdneho exekútora došlo dňa 25.02.2011, v omeškaní dlhšom viac ako 7 mesiacov (počiatok plynutia tejto lehoty žalobca nešpecifikuje). Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 6Er/1398/2010 je preukázané, že ide o exekučnú vec súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v J., X. XX, ktorý jej prideliť sp. zn. EX 14419/10. Dňa 09.12.2010 bola tunajšiemu okresnému súdu doručená, čo vyplýva z prezenčnej súdnej pečiatky aj z elektronického potvrdenia prijatia návrhu z 09.12.2010 o 10,51 hod. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre tohto súdneho exekútora v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnému C. C., nar. XX.XX.XXXX pre vymoženie pohľadávky 1.797,89 eur s príslušenstvom na základe návrhu z 20.09.2010, ktorý bol k tejto žiadosti pripojený. Ako exekučný titul je označený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 35 922 761, Bratislava, zo 07.07.2010 sp. zn. SR 05686/10, právoplatný 02.08.2010 a vykonateľný 05.08.2010. Z textu tohto exekučného titulu vyplýva, že priznáva právo na zaplatenie zmenkovej sumy 1.797,89 eur s príslušenstvom na základe blankozmenky vystavenej 29.06.2009 žalovaným C. C. na zabezpečenie záväzku z úverovej zmluvy. Tunajší okresný súd požiadal Stály rozhodcovský súd Slovenskej rozhodcovskej, a.s. Bratislava písomnosťou z 20.12.2010 o predloženie rozhodcovského spisu zn. SR 05686/10. Stály rozhodcovský súd elektronickým podaním doručeným súdu 29.12.2010 požiadal o predĺženie lehoty na splnenie tejto povinnosti o 30 dní písomnosťou doručenou súdu 18.01.2011 oznámil, že v prílohe tohto listu zasiela na CD nosiči požadované písomnosti. Následne bolo poverenie na vykonanie exekúcie vydané 25.02.2011 a dňa 28.02.2011 bolo exekučné konanie uznesením č. k. 6Er/1398/2010-21, právoplatným 04.05.2011, zastavené v zmysle § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, pretože predmetom exekučného titulu je právom nedovolené plnenie. Vydanie poverenia v uvedenom čase sa spravovalo § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.05.2011, v zmysle ktorého ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na výkon exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí v prípade exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/. Súd len poznamenáva, že uvedené zákonné ustanovenie zakotvuje lehotu 15 dní od doručenia žiadosti na písomné poverenie exekútora, nie aj na doručenie poverenia exekútorovi. Súdny exekútor bol teda vykonaním exekúcie poverený včas. Navyše exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý je rozhodnutím rozhodcovského orgánu. Aj keď Exekučný poriadok v znení účinnom do 31.05.2011 v § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku uvádzal ako rozhodnutia, pri ktorých neplatí 15-dňová lehota na vydanie poverenia, vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené, nie aj rozhodcovské rozsudky, toto ustanovenie treba vykladať extenzívne, za použitia argumentum a minori ad maius. Zmyslom tejto právnej úpravy bolo poskytnúť ochranu povinným subjektom, zviazaných exekučnými titulmi, ktoré neprešli kontrolou súdnej moci v základnom konaní. Ak medzi tieto exekučné tituly patria rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené, tým skôr medzi ne musia patriť rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi. Tomuto výkladu nasvedčuje aj neskoršia novelizácia Exekučného poriadku účinná od 01.06.2011.

Aj keď navrhovateľ nepreukázal existenciu prietahov v súdnom konaní ani nečinnosť súdu zákonom vyžadovaným rozhodnutím štátneho orgánu alebo súdu, plniac si povinnosť prevencie, aj vo vzťahu k samotnej žalobe súd prednáša, že navrhovateľ nepreukázal ani výšku tvrdenej majetkovej škody 125,- eur. Či už ide o skutočnú škodu, alebo o ušlý zisk (čo nie je zo žaloby zrejmé), navrhovateľ nepreukázal vynaloženie čiastky 70,- eur na správu a údržbu vymáhanej pohľadávky. Rovnako netvrdil, za ktoré obdobie mali tieto náklady vzniknúť, či ide o odmenu za pracovné výkony zamestnanca, kedy a v akom rozsahu bola dojednaná a kedy bola navrhovateľom uhradená. Navrhovateľ nepreukázal, za aké obdobie a kedy vznikli náklady na udržiavanie a správu informačného systému vyčíslené sumou 40,- eur a na administratívne spracovanie, poštovné, telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním, kontrolou stavu konania na exekučnom súde vo výške 15,- eur. V pripojenom exekučnom spise tunajšieho

okresného súdu sp. zn. 6Er/1398/2010 sa nenachádza žiadny dôkaz preukazujúci, že navrhovateľ urgoval alebo kontroloval stav konania na exekučnom súde. Pokiaľ tak robil prostredníctvom súdneho exekútora, rovnako súdu nepredložil o tom žiaden dôkaz; v súdnom exekučnom spise sa nenachádza žiadna žiadosť súdneho exekútora o oznámenie stavu exekučného konania. V tejto súvislosti musí súd pripomenúť, že navrhovateľ si uplatňuje právo na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur paušálne vo všetkých súdnych konaniach (len v senáte 8C Okresného súdu Lipt. Mikuláš cca 110 vecí) bez ohľadu na tvrdenú dĺžku nečinnosti súdu. Odôvodnenie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcom je len hypotetické. Navrhovateľ nepreukázal, že došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolvenčii povinného. Ak konaním súdu malo dôjsť u členov riadiacich orgánov navrhovateľa, resp. majiteľov právnickej osoby k pocitu frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a v rovnosť spoločnosti, ako fyzické osoby sa môžu domáhať ochrany svojich práv zákonom predpísaným spôsobom. Navrhovateľ netvrdil konkrétne, kedy a ktoré jeho plánované podnikateľské aktivity a už vytvorené podnikateľské plány zanikli ani tento zánik nepreukázal. Navrhovateľ tiež netvrdil a nepreukázal, že došlo k strate zisku z realizovaného obchodu a hospodárskej strate na navrhovateľa (napr. predložením výpisov z účtovnej evidencie potom, čo by navrhovateľ musel tvrdiť konkrétnu výšku tejto straty a obdobie jej vzniku - aj keď môže ísť o skutočnosti tvoriace predmet žalobcovho obchodného tajomstva, potom záleží od navrhovateľa, či ich bude naďalej tajiť a vystavuje sa riziku neunesenia dôkazného bremena v konaní o náhradu škody alebo ich zverejní a splní dôkaznú povinnosť). Napokon navrhovateľ konkrétne netvrdil a nepreukázal ani ovplyvnenie jeho ďalších podnikateľských postupov a jeho neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí. Pre nedostatok skutkových tvrdení, uvedených v žalobe a neúčast' navrhovateľa na súdnom pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, súd nemohol posúdiť, kedy sa ako poškodený o škodu dozvedel, preto nebolo možné bližšie sa zaoberať odporcom vznesenou námietkou premičania. Vzhľadom na ostatné dôvody pre zamietnutie žaloby bolo nadbytočným odročovanie pojednávania a dokazovanie, či k premičaniu žalovaného nároku došlo, alebo nie.

Ako poukázal vo svojom vyjadrení odporca, súd môže pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prieťahu v súdnom konaní v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. len v prípade ich konštatovania či už vo výsledkoch vybavenie sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti konštatujúcom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navrhovateľ nespĺnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle § 120 ods. 1 Obč. súd. por. v tomto sporovom konaní a netvrdil ani nepreukázal, kedy, ktorý štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prieťahov v súdnom konaní, keďže rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu I.stupňa.

Záverom možno konštatovať, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v celom rozsahu. Napriek obsiahlosti žaloby netvrdil a ani nepreukázal základné atribúty zodpovednostného právneho vzťahu, ktorými sú zavinené protiprávne konanie (navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup Okresného súdu Lipt. Mikuláš v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 14419/10 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, J., X. XX voči povinnému C. C., nar. XX.XX.XXXX, pre vymoženie 1.797,89 s príslušenstvom), vznik škody (vzhľadom na neexistenciu zavineného protiprávneho konania bolo nadbytočným ďalej vznik škody dokazovať, opäť však možno poukázať na nedostatok skutkových tvrdení a neoznačenie príslušných dôkazov), ani príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a zavineným protiprávnym konaním.

Rozhodnutie o náhrade trov konania je založené na § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Obč. súd. por. V konaní úspešný odporca síce v písomnom vyjadrení z 13.06.2013 podal návrh na prisúdenie náhrady vzniknutých trov, avšak tieto v zákonnej lehote nevyčísľil.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka. Namietala, že riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania, uviedla dôležité dôvody a predložila súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemohol vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľky. V ďalšom poukázala na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V konkrétnostiach uviedla, že súd sa mal dopustiť viacerých omylov. Súd podľa jej názoru rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľke ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľka ako strana v konaní nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sama nemala možnosť navrhnuť dôkazy na

podporu svojich protitvrdení. Záverom navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľky neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnenosti nároku žalobcu. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednáca zásada. Prejednáca zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľky, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť že sa účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľka v danom prípade nepožiadala o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahu posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom, by navrhovateľka mohla požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko o nestrannosti súdu už rozhodované v predmetnom konaní bolo.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať

dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľka v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súdy jej svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom. Túto procesnú vadu vyvodzuje z toho, že v rozhodnutiach súdov absentuje náležité odôvodnenie zaujatého právneho názoru.

Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv navrhovateľka (zhodne judikatúra Najvyššieho súdu SR 7 Cdo 185/2013 a ďalšie).

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, pričom navrhovateľka bola riadne na toto pojednávanie predvolaná, no bez ospravedlnenia sa nedostavila i keď podala návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazerať do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní dňa vykonal dôkazy navrhované navrhovateľkou a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. K právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá aj povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže aj obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Tento postup bol zo strany okresného súdu postupom podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 123 O.s.p. dodržaný. Okresný súd dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania. Práve zo strany prvostupňového súdu dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámení a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu k princípu rovnosti braní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ okresný súd v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľke ako účastníčke konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a ESLP. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového

konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a ESLP.

Pokiaľ navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p. odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní takisto nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu.

Z ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010 a ďalšie). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia navrhovateľky) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporkyne za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaniach v mnohých týchto sporoch tvrdila, že súd prvého stupňa konštatoval, že ňou namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, odvolací súd zdôrazňuje, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na tú skutočnosť, že zákonom stanovená lehota na vydanie poverenia nebola dodržaná. Odvolací súd poukazuje na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 7. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). Ďalej je nutné zdôrazniť, že súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (pozri napr. I. ÚS 86/02). Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 70/02).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, resp. jej ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.